

Sygn. akt X C 1482/17 upr.

UZASADNIENIE

Powód, (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W., wniósł do Sądu Rejonowego Lublin - Zachód w Lublinie pozew w elektronicznym postępowaniu upominawczym, w którym domagał się zasądzenia od pozwanego K. O. kwoty 1.182,30 zł. z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Wnosił również o zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu żądania podał, że dochodzona wierzytelność wynika z umowy pożyczki pieniężnej, stanowiącej kredyt konsumencki, zawartej w formie pisemnej, oznaczonej numerem (...) i wypłaconej w dniu 11 sierpnia 2016 r. Na mocy tej umowy powód zobowiązał się udzielić pozwanemu pożyczki pieniężnej w kwocie 1.000,00 zł. na okres 6 miesięcy, a pozwany zobowiązał się zwrócić pożyczkę zgodnie z harmonogramem spłat, określonym umową wraz z odsetkami umownymi w wysokości stałej stopy oprocentowania 10% w stosunku rocznym. Dodatkowo pozwany zobowiązał się zapłacić jednorazową opłatę przygotowawczą w wysokości 390,00 zł. Zadłużenie pozwanego z tego tytułu na dzień wniesienia pozwu wynosi 1.182,30 zł. Składa się na nie: kwota 833,33 zł. tytułem niespłaconych rat kapitałowych pożyczki, kwota 23,97 zł. tytułem skapitalizowanych odsetek umownych w wysokości 10% w stosunku rocznym od kwoty niespłaconego kapitału 833,33 zł., oraz opłata przygotowawcza w łącznej kwocie 325,00 zł. Umowa pożyczki została rozwiązana przez powoda pismem z dnia 12 grudnia 2016 r. z uwagi na opóźnienie w spłacie zadłużenia z dniem 26 grudnia 2016 r.

Sąd Rejonowy Lublin - Zachód w Lublinie postanowieniem z dnia 16 marca 2017 r. przekazał sprawę do rozpoznania tut. Sądowi.

Pozwany K. O. nie stawił się na rozprawę i nie zajął stanowiska w sprawie.

Sąd ustalił, co następuje:

Pozwany, K. O., zawarł z (...) S.A. z siedzibą w W. w dniu 05 sierpnia 2016 r. umowę pożyczki nr (...) na kwotę 1.000,00 zł. na okres 6 miesięcy od daty wypłaty pożyczki. Zobowiązał się on w ww. umowie zwrócić kwotę pożyczki poprzez wpłatę rat kapitałowych i odsetek, powiększonych o opłatę administracyjną i opłatę przygotowawczą oraz ewentualne koszty dodatkowe. Spłata miała nastąpić w 6 miesięcznych ratach w terminach płatności, określonych w harmonogramie. Umowa przewidywała opłatę przygotowawczą w wysokości 390,00 zł. i opłatę administracyjną w kwocie 0,00 zł. Opłata przygotowawcza obejmowała poniesione przez pożyczkodawcę koszty czynności, związanych z przygotowaniem umowy, na które składały się m.in. koszty obsługi dostarczenia i podpisania umowy pożyczki u klienta, bez konieczności wizyty w biurze pożyczkodawcy, badania zdolności klienta do spłaty pożyczki, aby zapewnić mu odpowiedzialne pożyczanie. W przypadku opóźnienia w spłacie rat, pożyczkodawca był uprawniony do podjęcia działań upominawczo – windykacyjnych, zgodnie ze wskazaną w umowie w pkt 13 kolejnością, na koszt pożyczkobiorcy.

(dowód: umowa pożyczki, k. 18-24)

Pismem z dnia 09 listopada 2016 r. powód wezwał pozwanego do zapłaty w związku z brakiem wpłat. Pismem z dnia 25 listopada 2016 r. skierował do niego ostateczne wezwanie do zapłaty, a pismem z dnia 12 grudnia 2016 r. wypowiedział umowę pożyczki i skierował do pozwanego ostateczne wezwanie do zapłaty kwoty 1.300,74 zł. w terminie do dnia 26 grudnia 2016 r.

(dowód: wezwania do zapłaty, karta 28, 29, wypowiedzenie umowy pożyczki i ostateczne wezwanie do zapłaty, karta 30, potwierdzenie nadania, karta 31)

Sąd zważył, co następuje :

Powództwo podlegało uwzględnieniu w przeważającej części.

Sąd ustalił stan faktyczny w oparciu o dokumenty, przedłożone przez powoda, których prawdziwość i wiarygodność nie została zakwestionowana.

Wynika z nich niewątpliwie, że strony łączyła umowa pożyczki i że pozwany zobowiązał się względem powoda do spłaty zaciągniętego zobowiązania w 6 miesięcznych ratach.

W niniejszej sprawie zaistniały przesłanki do wydania wyroku zaocznego (art. 339 § 1 k.p.c.). W takim przypadku – co do zasady – Sąd przyjmuje za prawdziwe twierdzenia powoda o okolicznościach faktycznych, przytoczonych w pozwie lub w pismach procesowych, doręczonych pozwanemu przed rozprawą, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa (art. 339 § 2 k.p.c.).

Z treści zawartej przez strony umowy wynika niewątpliwie, iż pozwany zobowiązał się względem powoda do spłaty zaciągniętego zobowiązania w 6 miesięcznych ratach. Pozwany nie przedstawił żadnego dowodu na spłatę dochodzonego roszczenia. Nadto, nie zaprzeczył twierdzeniom powoda zawartym w pozwie. Sąd oparł się zatem w przeważającej mierze na twierdzeniach powoda, zawartych w treści uzasadnienia pozwu oraz na przedstawionych przez niego dokumentach.

W ocenie Sądu, dochodzony przez powoda obowiązek zwrotu kapitału pożyczki był niewątpliwie zasadny i nie sprzeciwiał się przepisom prawa. Sąd uznał w związku z tym, iż powodowi należy się od pozwanego całość dochodzonego pozvem roszczenia z tytułu niespłaconego kapitału w kwocie 833,33 zł. oraz z tytułu odsetek umownych w kwocie 23,97 zł., tj. łącznie kwota 857,30 zł. Sąd uznał za zasadne również roszczenie powoda o odsetki od ww. należności, w związku z czym zasądził je zgodnie z żądaniem pozwu, tj. odsetki ustawowe za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu, czyli od dnia 02 stycznia 2017 r., do dnia zapłaty. (art. 481 k.c.)

Wobec powyższego na podstawie art. 353 k.c. i art. 354 § 1 k.c. Sąd orzekł, jak w punkcie 1 wyroku.

W ocenie Sądu, powód nie udowodnił jednak całości dochodzonego pozvem roszczenia co do wysokości. Uzasadnione wątpliwości budzi bowiem możliwość zasądzenia należności z tytułu opłaty przygotowawczej. W zawartej z pozwanym umowie powód określił opłatę przygotowawczą na kwotę 390,00 zł.

Zgodnie z ogólną regułą dowodową, zawartą w przepisie art. 6 k.c., ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Na gruncie prawa procesowego odpowiednikiem art. 6 k.c. jest przepis art. 232 k.p.c., który stanowi, że strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne.

W ocenie Sądu, nie zasługiwało na uwzględnienie roszczenie powoda, dotyczące wymienionych wyżej kosztów. Nie wiadomo, z jakiego tytułu miała zostać pobrana opłata przygotowawcza w kwocie 390,00 zł., którą przy kwocie pożyczki, wynoszącej 1.000,00 zł., należy uznać za wygórowaną, i która w istocie zawiązała całkowity koszt zaciągniętego zobowiązania. Powód w żaden sposób nie udokumentował zasadności pobrania tak wysokiej opłaty przygotowawczej i jej ekwiwalentności. Zapisy umowy wskazują jedynie, że obejmuje ona m. in. koszty obsługi dostarczenia i podpisania umowy pożyczki u klienta, bez konieczności wizyty w biurze pożyczkodawcy, badania zdolności klienta do spłaty pożyczki, aby zapewnić mu odpowiedzialne pożyczanie. W ocenie Sądu, koszt wysyłki kilku dokumentów i ogólny koszt zbadania zdolności do spłaty pożyczki przez przedsiębiorcę zawodowo trudniącego się udzielaniem pożyczek na masową skalę – w świetle wiedzy i doświadczenia życiowego – nie mógł wynosić 390,00 zł.

Z okoliczności niniejszej sprawy wynika, że umowa pożyczki zawarta pomiędzy stronami, oparta była o istniejący u strony powodowej wzorzec umowy. Postanowienia umowy nie były z pozwanym negocjowane (poza wysokością kwoty wypłaconej pożyczki), a pozwany zawarł tę umowę jako konsument.

Powyższe powoduje, iż konieczne stało się rozważenie, czy w świetle art. 385¹ § 1 k.c. postanowienie umowne, przewidujące obowiązek zapłaty przez pożyczkobiorcę opłaty przygotowawczej, jako że nie zostało uzgodnione indywidualnie z pozwanym – konsumentem, jest dla niego wiążące. Zgodnie z tym przepisem, postanowienia umowy zawieranej z konsumentem nie uzgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Z art. 385¹ § 3 k.c. wynika, iż nieuzgodnione indywidualnie są te postanowienia umowy, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu. W szczególności odnosi się to do postanowień umowy przejętych z wzorca umowy, zaproponowanego konsumentowi przez kontrahenta.

Zdaniem Sądu, z taką właśnie sytuacją mamy do czynienia w rozpoznawanej sprawie. W ocenie Sądu, zapis umowy, pozwalający stronie powodowej na pobranie prowizji 390,00 zł. (przy kwocie udzielonej pożyczki 1.000,00 zł.) godzi w dobre obyczaje oraz narusza w sposób rażący interes konsumenta. Opłatę tę należy uznać za rażąco wygórowaną i nie mieszczącą się w granicach swobody kontraktowania, określonej w (...) k.c., zważywszy że dłużnik zmuszony był przystać na tak ustalone warunki ze względu na swoją słabszą pozycję negocjacyjną. Wskazać należy, iż umowa nie przewiduje żadnego świadczenia wzajemnego pożyczkodawcy, odpowiadającego obowiązkowi zapłaty tej kwoty. Świadczy to jednoznacznie o tym, iż zastrzeżona ona została jedynie w celu maksymalizacji zysków wierzyciela, co prowadzi do obejścia przepisów o odsetkach maksymalnych i nie powinno korzystać z ochrony prawnej. Opłata ta przysporzyłaby nadmiernych i nieusprawiedliwionych zysków wierzycielowi. Jednocześnie, jako że postanowienie umowne, dotyczące tej opłaty, nie zostało indywidualnie uzgodnione z pozwanym, z mocy (...) § 1 k.c. nie wiąże ono stron. Nie prowadzi to jednocześnie do nieważności pozostałych postanowień umowy, zgodnie bowiem z (...) § 2 k.c. strony są związane umową w pozostałym zakresie.

Sąd miał na uwadze, że w sporach z konsumentami należy zachować szczególną ostrożność przy ocenie ewentualnego przyjęcia za prawdziwe twierdzeń, zawartych w pozwie, zwłaszcza w sprawach, w których konsument nie podejmuje jakiegokolwiek obrony. Podkreślić przy tym należy, że sama możliwość wydania wyroku zaoczego nie zmienia rozkładu ciężaru dowodu.

W związku z powyższym, na podstawie powołanych przepisów oddalono powództwo, jak w punkcie 2, w części, dotyczącej kwoty 325,00 zł.

O kosztach procesu orzeczono po myśli art. 98 i nast. k.p.c. Przepisy te ustanawiają dwie zasady ich ponoszenia, a mianowicie zasadę odpowiedzialności za wynik procesu i zasadę zwrotu kosztów celowych. W szczególności zgodnie z art. 100 zd. 1 k.p.c., w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Powód wygrał w 72,51 %. Poniósł on koszty w kwocie 317,00 zł., na którą składa się opłata od pozwu 30,00 zł. i opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17,00 zł. oraz koszty zastępstwa procesowego w wysokości 270,00 zł. Pozwany nie wykazał, aby poniósł koszty procesu. Zatem powodowi należy się od pozwanego zwrot kwoty 229,90 zł. (317,00 zł. x 72,51 %).

W związku z powyższym, Sąd na podstawie art. 100 k.p.c. orzekł, jak w punkcie 3 wyroku.

O rygorze natychmiastowej wykonalności orzeczono na mocy art. 333 § 1 pkt 3 k.p.c.

SSR Agnieszka Brzoskowska

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)

O., dnia 04 września 2017 r. SSR Agnieszka Brzoskowska